

REPUBLIKA HRVATSKA

Trgovački sud u Zagrebu

Zagreb, Amruševa 2/II

69. P-1042/2019

(ranije P-2836/2002, P-4999/2004)

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu, po sucu Tini Jakupak u pravnoj stvari tužitelja HRVATSKO MIROVINSKO OSIGURANJE d.o.o. Zagreb, Mihanovićeve 3, OIB: 80983571963 zastupano po punomoćniku Vlatku Bukovcu, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Penezić i partneri d.o.o. Zagreb, Strojarska 22, protiv tuženika TANKERSKA PLOVIDBA d.o.o. u stečaju Ruščica, Rušičkih žrtava 45 OIB: 48966440834 (kao pravnog sljednika FELIKS d.o.o. Slavonski Brod, Slavka Pokaza 5 odnosno REGULACIJA d.o.o. Vukovar, Velika Skela 5), radi utvrđenja, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 23. listopada 2019. u prisutnosti punomoćnika tužitelja i u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, javno objavljene 27. studenog 2019.

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se postojanje tražbine drugog višeg isplatnog reda tužitelja i stečajnog vjerovnika HRVATSKO MIROVINSKO OSIGURANJE društvo s ograničenom odgovornošću za poslovno savjetovanje, sa sjedištem u Zagrebu, Mihanovićeve 3, OIB: Zagreb, Mihanovićeve 3, OIB: 80983571963, prema tuženiku i stečajnom dužniku TANKERSKA PLOVIDBA d.o.o. u stečaju, sa sjedištem u Ruščici, Rušičkih žrtava 45, OIB: 48966440834, u iznosu od 20.632.362,83 kuna.

II Nalaže se tuženiku TANKERSKA PLOVIDBA d.o.o. u stečaju, sa sjedištem u Ruščici, Rušičkih žrtava 45, OIB: 48966440834, da naknadi tužitelju HRVATSKO MIROVINSKO OSIGURANJE društvo s ograničenom odgovornošću za poslovno savjetovanje sa sjedištem u Zagrebu, Mihanovićeve 3, OIB: 80983571963, troškove parničnog postupka nastale nakon prekida ovog postupka, koji je nastupio dana 18. ožujka 2015., u iznosu od 448.750,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama od dana donošenja prvostupanjske presude pa sve do isplate, u visini kamatne stope određenoj za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, sve u roku 8 dana.

Obrazloženje

Tužba

Tužitelj je podnio tužbu 26. travnja 2002. protiv tuženika FELIKS d.o.o. Slavonski Brod u kojoj navodi da su tužitelj, kao prodavatelj, i tuženik, kao kupac, zaključili 13. ožujka 1997.

Ugovor broj 13/97 o prodaji 22.546 dionica dioničkog društva HIDROPOT Sisak, po ugovorenoj cijeni od 2.260.000 DEM kojim se tuženik obvezao ugovoreni iznosu platiti na način da 30% ugovorenog iznosa od 678.000,00 DEM plati 60 dana po potpisivanju ugovora, a preostali iznos od 1.582.000,00 DEM plati u 20 jednakih uzastopnih mjesečnih rata, po rati 79.100,00 DEM, uz godišnju kamatu od 15 %. Navodi kako je do dana podnošenja tužbe tuženik uplatio iznos od 730.402,71 DEM. Kako je tuženik došao u zakašnjenje, tužitelj predlaže donošenje presude kojom traži isplatu od 3.043.524,15 DEM, odnosno po fiksnom tečaju EUR od 1.1.2002. iznos od 1.556.129,19 EUR u protuvrijednosti u kunama prema srednjem tečaju HNB važećem na dan plaćanja. Uz tužbu tužitelj prilaže Ugovor broj 13/97 o prodaji dionica dioničkog društva HIDROPOT Sisak (list 3.-5.), obračun zateznih kamata (list 8.) i karticu ugovora od 26.2.2002. (list 7.)

Odgovor na tužbu

Tuženik u odgovoru na tužbu od 26. studenog 2002. navodi kako je tužba nerazumljiva te ne sadrži činjenice i dokaze na kojima tužitelj temelji zahtjev. Navodi kako će se po uređenju tužbe tužitelj će se moći o istoj očitovati. Priznaje uplatu u iznosu od 730.402,71 DEM.

Navodi stranaka i tijek postupka

U podnesku od 9. prosinca 2002. tužitelj se očituje na navode iz odgovora te obrazlaže kako njegov zahtjev proizlazi iz dokumentacije koju je priložio tužbi te precizira tužbeni zahtjev i sada od tuženika potražuje iznos od 1.706.099,74 EUR u protuvrijednosti u kunama računajući prema tečaju HNB na dan uplate. Tužitelj prilaže pregled obračuna prodanih dionica u skladu s potpisanim ugovorom (list 18.), izvadak broj 238 o promjenama i stanju na računu od 22.10.07. (list 19.), karticu ugovora od 2.12.2002. i obračun zatezne kamate od 2.12.2002. Na ročištu održanom 18. veljače 2003. tuženik ustraje kod navoda iz odgovora na tužbu te dodatno ističe da je tužitelj ponovno pogrešno obračunao visinu predmetne tražbine, a što se odnosi na obračun kamate te posebno ističe da je poduzeće KRIŠKO 10 d.o.o. iz Topolovca Ugovorom od 24.7. 1997. preuzeo dug tuženika. Podneskom od 17. veljače 2003. tuženik se očituje na podnesak tužitelja od 4. prosinca 2002. Protivi se povećanju tužbenog zahtjeva, ističe da tužitelju ne duguje ništa, protivi se tužbi i tužbenom zahtjevu u cijelosti. Prilaže Ugovor o prijenosu neotplaćenih i otplaćenih dionica HIDROPUTA d. d. Sisak (list 26.-28.).

Podneskom od 6. ožujka 2003. tužitelj se očituje na podnesak tuženika od 13. veljače 2003. te ističe kako tuženika FELIKS d.o.o. priznaje s prigovorom u pogled visine kamata istaknutih do sada u tužbi i podnescima. Nadalje, ističe da je proširio tužbu na način da sada obuhvaća tužbom KRIŠKO 10 d.o.o. (drugotuženika) te tako dijelom prihvatio prigovor tuženika i opreza radi proširio predmetnu tužbu, uzevši u obzir Ugovor o preuzimanju otplaćenih i neotplaćenih dionica Hidroputa d.d. Sisak. Predlaže donošenje rješenja kojim je sukladno čl. 192. ZPP-a prihvaća preinačenje tužbe na način da se ista proširuje na (drugo)tuženika KRIŠKO 10 d.o.o., kao i donošenje presude kojom se obvezuju tuženici namiriti mu 8.506.811,98 kn, kao i platiti pripadajuće kamate. Prilaže karticu ugovora i obračun kamata od 25.2.2003. (list 31. i 32.)

Nakon rješavanja procesnih pitanja i donošenja odluke Vrhovnog suda, spis je dodijeljen drugom sucu radi daljeg postupanja.

Na ročištu održanom 9. veljače 2010. punomoćnik (prvo)tuženika navodi kako je tvrtka (prvo)tuženika REGULACIJA d.o.o. Vukovar, Velika Skela 5. Tužitelj ostaje kod tužbe te navodi kako nije primio odluku Vrhovnog suda povodom revizije tuženika. (Prvo)tuženik ostaje kod odgovora na tužbu i dosadašnjih navoda i svih prigovora koji su istaknuti tijekom postupka.

Podneskom od 24. veljače 2010. (prvo)tuženik se očituje na podnesak tužitelja kojim uređuje tužbeni zahtjev sukladno nalogu suda. Navodi kako se ne radi o istovjetnom tužbenom zahtjevu budući je tužitelj potraživao iznos od 3.043.524,15 DEM, odnosno po fiksnom tečaju euro od 1.1.2002. iznos od 1.556.129,19 kn u protuvrijednosti u kunama prema srednjem tečaju HNB važećem na dan plaćanja i troškove postupka. Dalje navodi kako je u podnesku od 4. prosinca 2002. tužitelj potraživao iznos od 1.706.099,74 eura u protuvrijednosti u kunama da bi u podnesku od 26. veljače 2003. tužitelj tražio da se dopusti preinaka tužbe i potraživao iznos od 8.506.811,98 kn, a tužbenim zahtjevom od 17. veljače 2010. potražuje iznos od 808.863,75 eura sa kamatom u visini od 15% godišnje na iznose navedene u tužbi. Navodi kako tužitelj na potpuno drugačiji način uređuje tužbeni zahtjev u odnosu na tuženike budući postavlja eventualno kumulirani tužbeni zahtjev. (Prvo)tuženik se protivi ovoj preinaci tužbenog zahtjeva te predlaže sudu da donese odluku o tome da li dopušta preinaku tužbenog zahtjeva.

Podneskom od 18. veljače 2010. tužitelj postavlja eventualno kumulirani tužbeni zahtjev te prema (prvo)tuženiku potražuje 808.863,75 EUR sa kamatom u visini 15 % godišnje, a prema (drugo)tuženiku potražuje također 808.863,75 EUR sa kamatom u visini 15 % godišnje. Navodi kako nema u posjedu suglasnost tužitelja na Ugovor o prijenosu neotplaćenih i otplaćenih dionica HIDROPUTA d.d. od 24. srpnja 1997. to predlaže sudu pozvati (prvo)tuženika da dostavi sudu ispravu koja sadrži ovu suglasnost.

Na ročištu održanom 17. ožujka 2010. punomoćnik tužitelja navodi kako se ne radi o preinaci tužbenog zahtjeva jer se radi o smanjenju, a tužbeni zahtjev je od početka postavljen u stranoj valuti, a isplata je zaprimljena u kunskoj protuvrijednosti. Punomoćnik tuženika predaje u spis presliku dokumentacije i presliku izjave o suglasnosti temeljem koje je drugotuženik Kriško 10 d.o.o. preuzeo dug tuženika prema tužitelju (list 263.-267.)

U podnesku od 6. svibnja 2010. tužitelj navodi kako suglasnost, čiju je presliku (prvo)tuženik priložio, ne dokazuje da je tužitelj kao vjerovnik pristao, temeljem Ugovora o prijenosu neotplaćenih i otplaćenih dionica HIDROPUTA d.d. Sisak od 24.7.1997., da (drugo)tuženik preuzme dug od (prvo)tuženika. Navodi kako predmetna Suglasnost ima više nedostataka koji ju čine nevjerodostojnom ispravom budući da nije potpisana od direktora tužitelja Mladena Strukana. Nadalje navodi kako nema u svojoj evidenciji izvornik predmetne Suglasnosti. Navodi kako su slijedom navedenih činjenica, a temeljem članka 448 st. 2. ZOO ispunjene pretpostavke da, se kada bi se i smatralo da je tužitelj dao pristanak na Ugovor o prijenosu neotplaćenih i otplaćenih dionica HIDROPUTA d.d. od 24.7.1997. isti imao učinak ugovora o pristupanju dugu, pa bi prema tome sukladno članku 451. ZOO treći (drugotuženik) stupio u obvezu prema vjerovniku pored dužnika (prvotuženika), prema čemu (prvo)tuženik i nadalje ostaje u obvezi prema tužitelju. U spis prilaže presliku dopisa odvjetnika Željka Stankovića tužitelju od 10.11.1997. (list 272. spisa)

Podneskom od 10. svibnja 2010. (prvo)tuženik se očituje na navode tužitelja s ročišta od 17. ožujka 2010. Navodi kako suglasnost tužitelja od 28. listopada 1997. dokazuje da je tužitelj dao pristanak da, temeljem Ugovora o prijenosu neotplaćenih dionica HIDROPUTA d.d. Sisak od 24. srpnja 1997., (drugo)tuženik preuzme dug (prvo)tuženika što je jasno vidljivo iz sadržaja isprave. Navodi kako je suglasnost izdao tužitelj, dokument ima poslovni žig tužitelja i predan je sudionicima pravnog posla. Nadalje navodi kako tužitelj nije pozvao (prvo)tuženika na plaćanje bilo kakve obveze prema njemu, već je opomenama koje su priložene u spis pozivao (drugo)tuženika čime ja jasno stavio do znanja da obvezu želi primiti od preuzimatelja.

Na ročištu 11. svibnja 2010. stranke su učinile nespornim kako je (prvo)tuženik promijenio tvrtku koja sada glasi TANKERSKA PLOVIDBA d.o.o. Vukovar pa tužitelj kao (prvo)tuženika označava TANKERSKU PLOVIDBU d.o.o. Vukovar. Navodi kako ostaje kod tužbe i tužbenog zahtjeva, a protivi se podnesku i navodima iz podneska (prvo)tuženika od 7. svibnja 2010. Sud je konstatirao da navedeni podnesak ne prileži spisu. Punomoćnik tuženika nadalje predaje u spis izviješće o obavljenoj reviziji pretvorbe i privatizacije društva HIDROPUT gdje državna revizija utvrđuje kako su dionice prenesene na (drugo)tuženika uz suglasnost tužitelja. Smatra da državna revizija ne bi takvo nešto napisala kada ne bi imala isprave na temelju kojih bi to utvrdila. Punomoćnik tužitelja protivi se navodima punomoćnika tuženika, smatra kako isti predstavljaju nagađanje. Tužitelj i dalje osporava suglasnost obzirom da raspolaže originalom. Sud po službenoj dužnosti otvara web stranicu Državnog ureda za reviziju, područni ured Sisak te utvrđuje kako na istima nije evidentiran navedeni nalaz.

Na ročištu 30. lipnja 2010. tužitelj ostaje kod tužbe i svih dosadašnjih navoda, osporava postojanje suglasnosti, a u odnosu na navode o prezaduženosti drugotuženika ukazuje na izviješće o reviziji gdje proizlazi da drugotuženik svoje dospjele obveze nije podmirivao te je dug u jednom trenutku iznosio približno 20.000.000,00 kn, dalje navodi kako je sadržaj revizije sporan obzirom da tužitelj nema originala. Nakon toga sud po službenoj dužnosti na internetskim stanicama Državnog ureda za reviziju pronalazi izvješće obavljene revizije pretvorbe i privatizacije te je ispisan i uložen u spis.

Punomoćnici stranaka nisu imali daljih dokaznih prijedloga te je sud zaključio glavnu raspravu i odredio ročište za objavu presude.

Trgovački sud u Zagrebu donio je presudu broj P-4999/2004 od 13. srpnja 2010. (list 311.-319. spisa) kojim je odbijen tužbeni zahtjev u odnosu na TANKERSKA PLOVIDBA d.o.o., a prihvaćen tužbeni zahtjev u odnosu na KRIŠKO 10 d.o.o. Ujedno je odbijen tužbeni zahtjev u dijelu tijeka zatezne kamate. Rješenjem od 18. siječnja 2011. ispravljena je presuda u naznaci valute plaćanja.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske presudom broj Pž-2168/12-3 od 18. prosinca 2013. preinačuje prvostupanjsku presudu na način da nalaže i tuženiku TANKERSKA PLOVIDBA d.o.o. isplatu utuženog iznosa. Doneseno je i dopunsko rješenje broj Pž-2168/12-10 od 2. listopada 2014. u odnosu na žalbene troškove i rješenje od 8. prosinca 2004. koje se odnosi na troškove nastale u povodu prijedloga za za povrat u prijašnje stanje.

Tijekom postupka rješenjem broj P-4999/04 od 6. veljače 2014. utvrđen je prekid postupka u odnosu na KRIŠKO 10 d.o.o. budući je isti brisan iz sudskog registra.

Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem broj Revt-82/14-4 od 7. rujna 2016. prihvatio je reviziju tuženika i ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj Pž-2168/12-3 od 18. prosinca 2013. u točkama I i II te vratio predmet drugostupanjskom sudu na ponovo suđenje.

Rješenjem ovog suda broj P-4999/04-85 od 20. lipnja 2017. utvrđen je prekid postupka u odnosu na tuženika budući je nad istim otvoren stečajni postupak. Rješenjem broj P-4999/04-87 od 31. srpnja 2017. postupak je nastavljen i predmet dostavljen drugostupanjskom sudu.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske presudom broj Pž-5686/2017-2 od 29. studenog 2017. potvrđuje presudu ovog suda broj P-4999/04 od 13. srpnja 2010. u točki I., dok preinačuje rješenje o trošku.

Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem broj Revt-89/2018-7 od 13. ožujka 2019. prihvatio je reviziju tužitelja i ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj Pž-5686/2017-2 od 29. studenog 2017. u cijelosti i presudu ovog suda broj P-4999/2004 od 13. srpnja 2010 koja je ispravljena rješenjem od 18. siječnja 2011 u dijelu koji se odnosi na tužitelja i TANKESRKA PLOVIDBA d.o.o. u stečaju, te je predmet vratio na ponovno suđenje.

Podneskom predanim na ročištu 11. rujna 2019. tužitelj je tužbeni zahtjev odredio kao utvrđenje postojanja tražbine tužitelja kao stečajnog vjerovnika budući je nad tuženikom otvoren stečajni postupak. Tužitelj pojašnjava da je u trenutku otvaranja stečaja nad tuženikom postojala pravomoćna presuda VTSRH broj Pž-2168/12-3 od 18. prosinca 2013. na osnovu koje je tužitelj prijavio tražbinu u ukupnom iznosu od 20.632.362,83 kn (glavnica iz presude t.1.u iznosu od 6.185.601,11 kn +zzk od 14.278.124,74 kn te parnični trošak iz t.2 presude u iznosu od 107.151,84 sa zzk u iznosu od 61.485,14 kn). Stečajni upravitelj je priznao prijavljenu tražbinu tužitelja s osnova pravomoćne i ovršne presude, dok ju je osporio stečajni vjerovnik Mijo Kladarić. Isti nije pokrenuo odnosno nastavio postupak sukladno rješenju stečajnog suca broj St-386/2014-98 od 22. siječnja 2016., međutim pokrenuo je postupak prema rješenju stečajnog suda broj St-386/2014-39 od 8. svibnja 2015., koji postupak se vodio pred Trgovačkim sudom u Osijeku-Stalna služba u Slavonskom Brodu koji je odbio tužbeni zahtjev presudom broj P-304/2015 od 5. listopada 2015. U prilog svojih navoda tužitelj je dostavio Prijavu tražbina stečajnog vjerovnika od 17. travnja 2015. (list 528. spisa), Rješenje Trgovačkog suda u Osijeku-Stalna služba u Slavonskom Brodu broj St-386/2014-39 od 8. svibnja 2015. o utvrđenim tražbinama stečajnog vjerovnika, rješenje VTSRH broj Pž-4591/15-3 od 8. srpnja 2015., Tablica prijavljenih tražbina, rješenje Trgovačkog suda u Osijeku-Stalna služba u Slavonskom Brodu broj St-386/2014-96 od 22. siječnja 2016., presudu i rješenje Trgovačkog suda u Osijeku-Stalna služba u Slavonskom Brodu broj P-304/2015-12 od 5. listopada 2015., dopis tužitelja od 28. listopada 1997., preslike uplata od 21. listopada 1997., izvadak iz ZAP-a na dan 22.10.1997., kartica ugovora.

Podneskom od 9. listopada 2019. tuženik ne osporava navode tužitelja koji se odnose na tijek stečajnog postupka i priznanje tražbine tužitelja u stečajnom postupku. Tuženik osporava

navode tužitelja koji se odnose na opomenu od 28. listopada 1997. i suglasnost. Tuženik navodi da je tužitelj dostavio opomenu od 28.10.1997., dok osporava da bi tužitelj tuženiku dostavio opomene od 17.10.1997. i 18.2.1998. Predlaže da sud odbije tužbu i tužbeni zahtjev tužitelja.

Utvrđeno činjenično stanje

Predmet spora je plaćanje iznosa od 808.863,75 EUR na temelju Ugovora o prodaji dionica dioničkog društva „Hidroput“ Sisak sklopljen između tužitelja i prednika tuženika, odnosno sada utvrđenje da prvotno utužena glavnica zajedno s zateznom kamatom, kao i troškovi parničnog postupka zajedno s kamatom predstavljaju tražbinu drugog višeg isplatnog reda tužitelja i stečajnog vjerovnika ovdje tužitelja prema tuženiku i stečajnom dužniku u iznosu od 20.632.362,83 kuna.

(Prvo)tuženik je osporio tužbeni zahtjev u cijelosti navodeći da je društvo KRIŠKO 10 d.o.o. iz Topolovca, Ugovorom od 24. srpnja 1997. preuzelo dug (prvo)tuženika.

Temeljem odredbe čl. 219. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19; dalje: ZPP), svaka je stranka dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze na temelju kojih temelji svoj zahtjev a prema čl. 299. ZPP-a tužitelj je to dužan učiniti već u tužbi. Članak 232. ZPP-a propisuje da je stranka dužna sama podnijeti ispravu na koju se poziva za dokaz svojih navoda. Članak 221.a ZPP-a upućuje sud, ako na temelju izvedenih dokaza ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju činjenice zaključuje primjenom pravila o teretu dokazivanja.

Nije sporno među strankama da su tužitelji i tuženik sklopili ugovor o prodaji dionica društva Hidroput d.d. Sisak dana 13. ožujka 1997., da cijena iz tog ugovora nije otplaćena u cijelosti zbog čega je ostao dug u iznosu od 808.863,75 EUR, te da su tuženik i KRIŠKO 10 d.o.o. sklopili ugovor o prijenosu neotplaćenih i otplaćenih dionica društva Hidroput d.d. Sisak dana 24. srpnja 1997.

Sporno je između tužitelja i tuženika da li je tužitelj pristao na Ugovor o prijenosu neotplaćenih dionica (čl. 3. Ugovora između tuženika i KRIŠKO 10 d.o.o. ugovoreno je da KRIŠKO 10 d.o.o. preuzima dug), te da li je KRIŠKO 10 d.o.o. u vrijeme kada je tužitelj pristao na preuzimanje duga bio prezadužen.

Tužitelj osporava da bi se on suglasio s preuzimanjem duga, a tuženik se poziva na ispravu od 28. listopada 1997. (list 267. spisa) iz koje proizlazi da je tužitelj pristao na preuzimanje duga od strane KRIŠKO 10 d.o.o. Tužitelj osporava da bi tu ispravu potpisao zakonski zastupnik tužitelja. Osim toga, tužitelj je tijekom postupka (podnesak od 6. svibnja 2010.) iznio činjenice na temelju kojih smatra da je u vrijeme kada je tužitelj eventualno pristao na preuzimanje duga, KRIŠKO 10 d.o.o. bio prezadužen, te da nije bio u mogućnosti ispuniti preuzete obveze, a na te okolnosti predložen je i dokaz (utvrditi imovinu i prihode društva KRIŠKO 10 d.o.o.) - poziva se na Izvješće o obavljenoj reviziji pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Hidroput Sisak Državnog ureda za reviziju od 28. kolovoza 2003. iz kojeg proizlazi da je KRIŠKO 10 d.o.o. od 1996. do 2001. iskazao gubitak, (...) da dospjele obveze nisu uredno podmirivane i da dospjeli dug KRIŠKO 10 d.o.o. iznosi 20.000.000,00 kn što je rezultiralo otvaranjem stečaja nad KRIŠKO 10 d.o.o. tijekom 2001. godine. Navedeno u

Izvjješću tijekom postupka nije osporeno niti je tuženik (ni KRIŠKO 10 d.o.o) dokazao suprotno.

Uvidom u ispravu koja prileži u spisu na listu 267. sud je utvrdio da suglasnost za preuzimanje duga proizlazi iz teksta suglasnosti od 28. listopada 1997. te iz iste proizlazi da je tužitelj „bio spreman“ primiti ispunjenje od preuzimatelja (KRIŠKO 10 d.o.o.). Međutim, prema odredbi čl. 446. st. 3. ZOO pretpostavlja se da je vjerovnik dao svoj pristanak na preuzimanje duga, ako je bez ograde primio neko ispunjenje od preuzimaoca, koje je ovaj učinio u svoje ime. U ovom slučaju nije sporno da tužitelj nije od KRIŠKO 10 d.o.o. primio nikakvo ispunjenje.

Isto tako uvidom u Suglasnost sud je utvrdio da istu nije potpisala osoba ovlaštena za zastupanje tužitelja, a kako to opravdano prigovara tužitelj. Ispravu je potpisao netko „u.z.“ („u zamjenu“) za direktora Mladena Strukana, koji j bio osoba ovlaštena za zastupanje u sporno vrijeme prema priloženom izvratku iz sudskog registra. Tuženik tijekom postupka nije dokazao da bi osoba „u.z.“ imala suglasnost direktora za potpisivanje, niti to proizlazi iz isprave da bi bilo svima jasno i vidljivo temeljem čega druga osoba potpisuje „u.z.“ (temeljem neke odluke, punomoći, pravilnika o unutarnjem ustrojstvu ili sl.) za osobu ovlaštenu za zastupanje. S tim u vezi sud nije prihvatio Izvjješće revizije u dijelu davanja suglasnosti jer je isto osporeno tijekom ovog postupka.

Isto tako, a s obzirom na isprave koje prileže spisu, sud je utvrdio da je datum izdavanja Suglasnosti 28. listopada 1997., a da je tuženik zahtjev za izdavanje suglasnosti podnio 10. studenog 1997., dva tjedna nakon davanja suglasnosti. Navedeno nije ni životno niti logično. Naime, KRIŠKO 10 d.o.o zastupao je odvjetnik Željko Stanković iz Siska koji dopisom od 10. studenog 1997. (list 272. spisa) „moli od tužitelja suglasnost na Ugovor o prijenosu dionica između Feliksa d.o.o. Slavonski Brod i Kriško 10 Topolovac-Sisak“ te ujedno moli popust od 40% na jednoročnu otplatu. Dopis je upućen na ruke Damira Zorića i Mladena Strukana.

Revizijski sud se u svojoj odluci poziva na navod tužitelja iz revizije u kojem se ističe da tužitelj pozive za ispunjenje obveze nije upućivao KRIŠKO 10 d.o.o. već tuženiku, pri čemu navodi da to proizlazi iz dopisa od 17. listopada 1997., 28. listopada 1997. i 18. veljače 1998., „koji dopisi prileže spisu“, međutim, revizijski sud navodi da ti dopisi se u spisu ne nalaze pa će biti potrebno utvrditi da li je te dopise tužitelj uopće priložio te da li se moguće nalaze u pomoćnom omotu spisa. Ovaj sud je utvrdio da u pomoćnom omotu nema isprava koje su trebali eventualno biti u spisu (dopisi od 17. listopada 1997., 28. listopada 1997. i 18. veljače 1998.).

Dopisi su sudu dostavljeni uz podnesak tužitelja predanim na ročištu 11. rujna 2019. u ponovljenom postupku. Pa tako sada spisu prileži dopis tužitelja upućen izravno tuženiku FELIKS d.o.o. od 28. listopada 1997. (list 554.) kojim tužitelj opominje na postojanje duga prema dospjelim obvezama prema Ugovoru broj 13/97 i poziva na plaćanje. Isto prileži dopis tužitelja upućen odvjetniku Željku Stankoviću od 18. veljače 1998. (list 564.) kojim tužitelj opominje na postojanje duga prema dospjelim obvezama prema Ugovoru broj 13/97 i poziva na plaćanje. Pri tom nije naznačeno koga se opominje osim odvjetnika. Tužitelj navodi kako je navedeni odvjetnik bio punomoćnik upravo tuženika, što tijekom postupka nije osporeno.

Uz to isti odvjetnik je bio punomoćnik KRIŠKO 10 d.o.o. što proizlazi iz isprava koji prileže spisu.

Spisu prileže dopis tužitelja od 26. kolovoza 1999. (list 354.) i 12. svibnja 2000. (list 357.) kojima tužitelj opominje KRIŠKO 10 d.o.o. na postojanje duga prema dospjelim obvezama prema Ugovoru broj 13/97 i poziva KRIŠKO 10 d.o.o. na plaćanje. Spisu prileže dopisi tužitelja svi upućeni KRIŠKO 10 d.o.o. i to od 8. ožujka 2000. (list 263.), od 26. kolovoza 1999. (list 264.), od 12. svibnja 2000., kojima tužitelj opominje na postojanje duga i poziva na plaćanje istog.

Slijedom navedenog sud utvrdio kako su tužitelj i tuženik sklopili Ugovor o prodaji dionica dioničkog društva „Hidroput“ Sisak; kako navedene dionice nisu u cijelosti otplaćene; kako je tuženik sklopio sa KRIŠKO 10 d.o.o. Ugovor o prijenosu neotplaćenih i otplaćenih dionica dioničkog društva „Hidroput“ Sisak prema kojemu je KRIŠKO 10 d.o.o. preuzeo dug tuženika prema tužitelju, ali tužitelj nije dao svoju suglasnost na takvo preuzimanje duga; djelomično ispunjenje izvršio je tuženik 21. odnosno 22. listopada 1997; KRIŠKO 10 d.o.o. nije izvršio ni djelomično ispunjenje.

U odnosu na istaknuti prigovor zastare od strane tuženika u podnesku od 10.5.2010. sud navodi kako isti nije osnovan budući u odnosu na tuženika tužbeni zahtjev postavljen u tužbi od 26. travnja 2002. je istovjetan odnosno nije preinačen tijekom postupka, a isti je postavljen u općem zastarnom roku od 5 godina od dospelja obveze tuženika.

Presuda Trgovačkog suda u Osijeku-Stalna služba u Slavonskom Brodu broj P-304/2015 od 5. listopada 2015. ukinuta je rješenjem VTSRH broj Pž-7825/2015 od 10. srpnja 2019. te je u predmetu, koji je dobio novi broj P-242/2019, određen prekid postupka do pravomoćnog okončanja ovog postupka.

Pravna osnova

Po svojoj pravnoj naravi, Ugovor o prodaji dionica dioničkog društva „Hidroput“ Sisak sklopljen između tužitelja i prednika tuženika predstavlja ugovor o prodaji, reguliran odredbama čl. 454. do 526. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 53/91, 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99. i 88/01, u daljem tekstu ZOO). Valja naglasiti da se u ovom postupku ne primjenjuju odredbe Zakona o obveznim odnosima objavljen u Narodnim novinama broj 35/05 jer se isti, temeljem odredbe čl. 1163. primjenjuje samo na pravne odnose koji su nastali nakon njegovog stupanja na snagu 1. siječnja 2006.

Temeljna karakteristika tog ugovora jest da se njime prodavatelj obvezuje predati kupcu određenu stvar a kupac se obvezuje za to platiti cijenu, kako je to navedeno u odredbi čl. 454. st. 1. ZOO-a.

Prema odredbi čl. 17. ZOO-a sudionici u obveznim odnosima dužni su izvršiti svoje obaveze i za njihovo izvršenje odgovaraju.

Prema odredbi čl. 277. ZOO-a dužnik koji zakasni sa izvršenjem novčane obaveze duguje vjerovniku, pored glavnice, i kamatu određenu zakonom.

Člancima 446. do 450. ZOO-a propisane su posljedice i načini na koji se dug preuzima. Temeljno i osnovno, radi se o ugovoru između dužnika i treće osobe na koji je pristao vjerovnik a koji za posljedicu ima to da preuzimatelj stupa na mjesto ranijeg dužnika koji se oslobađa obaveza.

Primjenom odredbe čl. 448. st. 1. ZOO-a, preuzimanjem duga KRIŠKO 10 d.o.o. je stupio na mjesto dužnika pri čemu je obaveza tuženika prema tužitelju prestala. Naime, člankom 448. ZOO je određeno da preuzimanjem duga preuzimalac stupa na mjesto prijašnjeg dužnika, a ovaj se oslobađa obveze. Međutim, ako je u vrijeme vjerovnikova pristanka na ugovor o preuzimanju duga preuzimalac bio prezadužen, a što je sud tijekom ovog postupka utvrdio da je, vjerovnik to nije znao niti je morao znati, što je također utvrđeno tijekom ovog postupka, prijašnji dužnik, ovdje tuženik, ne oslobađa se obveze, a ugovor o preuzimanju duga ima učinak ugovora o pristupanju dugu. Dakle, u konkretnom pravnoj stvari između prijašnjeg dužnika i vjerovnika, kao i između preuzimaoca i vjerovnika postoji ista obveza.

Slijedom navedenog učinci ugovora o preuzimanju duga nastupaju u trenutku potpisivanja ugovora ako na njih vjerovnik dade svoj pristanak. Nema li pristanka vjerovnika sklopljeni ugovor ima učinke ugovora o pristupanju dugu, kako je sud tijekom postupka utvrdio da suglasnost tužitelja na ugovor između tuženika i KRIŠKO 10 d.o.o. nije dana, odnosno da suglasnost nije potpisana od ovlaštene osobe, to je sud odlučio kao u izreci.

Činjenica da se nalaz državne revizije poziva upravo na suglasnost od 28. listopada 1997. koja se nalazi u spisu sud je cijenio na način da je prihvatio prigovor tužitelja koji je predmetnu suglasnost osporio. Suglasnost tužitelja od 28. listopada 1997. koja se nalazi u spisu ne dokazuje da je tužitelj dao svoj pristanak da na temelju Ugovora o prijenosu neotplaćenih dionica Hidroputa d.d. Sisak od 24. srpnja 1997. (drugo)tuženik KRIŠKO 10 d.o.o. preuzme dug od (prvo)tuženika prema ugovoru broj 13/97 o prodaji dionica. Činjenicu da tužitelj nije mogao dati suglasnost 28. listopada 1997. potvrđuje i dopis (drugo)tuženika KRIŠKO 10 d.o.o. od 10. studenog 1997. (list 272. spisa) u kojem (drugo)tuženik KRIŠKO 10 d.o.o. moli suglasnost na Ugovor o prijenosu dionica između njega i prednika (prvo)tuženika. Kako tu suglasnost nije potpisao direktor Mladen Strukan, a (prvo)tuženik nije dokazao da je istu potpisala osoba koja je bila ovlaštena za davanje suglasnosti na preuzimanje duga to je ovaj sud primijenio navedeno materijalno pravo i zaključio da ne postoji valjana suglasnost tužitelja na ugovor o prijenosu dionica na (drugo)tuženika KRIŠKO 10 d.o.o.

Budući nisu ispunjene zakonske pretpostavke iz čl. 448. st. 1. ZOO-a jer (prvo)tuženik nije dokazao da je imao valjanu suglasnost za sklapanje ugovora o prijenosu dionica na (drugo)tuženika KRIŠKO 10 d.o.o., to takav ugovor ima učinke ugovora o pristupanju dugu iz čl. 451. ZOO-a.

Tužitelju pripada pravo i na zatezne kamate po ugovorenoj stopi od 15% budući da je ista u razdoblju od dospijeca pa do 31. prosinca 2007. u skladu s čl. 277. st. 2. ZOO-a, a za razdoblje nakon 1. siječnja 2008. s odredbom čl. 29. st. 3. ZID ZOO/05. Isto se odnosi i na parnični trošak i zatezne kamate u ovom postupku do otvaranja stečaja budući su ranije već utvrđeni tada pravomoćnom i ovršnom presudom.

S obzirom da je temeljni kapital KRIŠKO 10 d.o.o. bio 25.300,00 kn, te nije imao ni imovine niti prihoda u vrijeme sklapanja Ugovora s tuženikom o prijenosu neotplaćenih i otplaćenih dionica Hidroput d.d. Sisak od 24.7.1997., koje navode tužitelja ni KRIŠKO 10 d.o.o. niti tuženik tijekom postupka nisu osporili, a pri tom je KRIŠKO 10 d.o.o. preuzeo dug tuženika u visini od preko 3 milijuna DEM (čl.5.st.1 Ugovora od 24.7.1997.), niti je nakon uplate od strane tuženika 21. listopada 1997. (uplatnice u spisu) isplaćeno tužitelju 30% po Ugovoru broj 13/97, bilo kakvih drugih uplata tužitelju temeljem ugovora 13/97, bilo od KRIŠKO 10 d.o.o. bilo od tuženika, za zaključiti je da je KRIŠKO 10 d.o.o. bio prezadužen jer njegova imovina nije pokrivala postojeće (preuzete) obveze, a kako to proizlazi iz izvješća revizije kojeg stranke nisu osporile u tom dijelu. S tim u vezi valja primijeniti odredbu čl. 448. st.2. ZOO-a, sve kada bi se i smatralo da je Suglasnost dala ovlaštena osoba tužitelja (a nije), isti bi imao učinak ugovora o pristupanju dugu. Kod pristupanja dugu prema čl. 451. ZOO treći (KRIŠKO 10 d.o.o.) stupa u obvezu prema vjerovniku (ovdje tužitelju) pored dužnika (ovdje tuženik). Dakle, tuženik kao dužnik i dalje ostaje u obvezi.

Iz svega navedenog ovaj sud tumači da dvostrano-obvezni odnos tuženika i KRIŠKO 10 d.o.o. je ugovor o pristupanju dugu iz čl. 451. ZOO (a ne ugovor o preuzimanju duga).

Stoga je sud prihvatio tužitelja sa tužbenim zahtjevom prema tuženiku, a sve u svezi s odredbama Stečajnog zakona koji je bio na snazi u vrijeme otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom.

Troškovi postupka

Tužitelj ima pravo i na naknadu troška postupka i to prema vrijednosti predmeta spora 20.632.362,83 kn za razdoblje od otvaranja stečaja nad tuženikom do presuđenja sukladno odredbi čl. 154. st. 2. ZPP-a.

Visina naknade troškova za rad odvjetnika utvrđena je temeljem Tbr. 7., 8., 9., 48. i 50. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj 142/12, u daljnjem tekstu Tarifa), porez na dodanu vrijednost obračunat je prema Tbr. 42. Tarife i Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, a pristojbe prema odredbama Zakona o sudskim pristojbama i Tarifi sudskih pristojbi (Narodne novine broj 74/95., 57/96., 137/02, 125/11, 112/12, 157/13) budući se traže za razdoblje prije stupanja na snagu novog. Primjenom OT vrijednost jedne radnje, obračunate u punom obujmu i imajući u vidu visinu predmeta spora navedenu u tužbi iznosi 10.000 bodova, uvećano za pripadajući PDV. Tužitelju su priznati troškovi odvjetničkog zastupanja u skladu sa važećom Tarifom i vrijednošću predmeta spora koji se odnose na sastav revizije od 17.1.2018. u iznosu od 150.000,00 kn (Tbr. 10/6 OT), sastav podneska od 20.7.2018. i 8.3.2018. u iznosu od 500,00 kn svaki (Tbr. 8/3 OT), zastupanje tužitelja na ročištu 11.9.2019. i 23.10.2019. svako u iznosu od 100.000,00 kn (tbr. 9/1 OT), sve uz pripadajući PDV od 25%, sveukupno iznosi 438.750,00 kn. Tužitelju je priznat i trošak sudske pristojbe na reviziju u iznosu od 10.000,00 kn te je odlučeno kao u točki II izreke presude. Tužitelju u trošak zastupanja nije priznat trošak sastava podneska od 2.2.2018 u iznosu od 500,00 kn, kao niti trošak sastava podneska od 11.9.2019. u iznosu od 100.000,00 kn budući ti troškovi nisu bili potrebni za okončanje postupka. naime podnesak od 11.9.2019. kojim tužitelj uređuje tužbeni zahtjev mogao je biti iznijet usmeno na ročištu ili ranije prije ročišta pa isto ne bi trebalo biti odgođeno radi očitovanja tuženika na isti. Stoga sud taj podnesak ocjenjuje nepotrebnim.

Zagreb, 27. studenog 2019.

S U D A C
Tina Jakupak

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude stranke mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana računajući od održavanja ročišta za objavu presude ukoliko je stranka bila uredno obaviještena o održavanju ročišta za objavu, odnosno od primitka prijepisa presude ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu presude. Žalba se podnosi ovom sudu, pismeno, u pet primjeraka, a o žalbi odlučuje Visoki trgovački sud Republike Hrvatske.

DNA

1. Dostaviti tužitelju po punomoćniku
2. Dostaviti tuženiku
3. Pisarnica: evidencija i kal 30 dana